

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

38.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 15-го Мая — 1838 — Wilno. Piątek. 15-go Maja.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 3-го Мая.
Высочайше Рескрипты.

I.

На имя Господина Военнаго Министра.
Графъ Александръ Ивановичъ! Въ числѣ многихъ важныхъ мѣръ, предпринятыхъ въ послѣдніе десять лѣтъ по устройству частей Военнаго управленія, особеннаго заслуживаетъ вниманія составленіе полнаго Свода Военныхъ узаконеній. Огромный трудъ сей, совокупною, постоянною попечительностію вашею и Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника *Сперанскаго*, окончательно совершенъ, съ полнымъ успѣхомъ. Среди многочисленныхъ заботъ огромнаго и труднаго управленія, вамъ възрѣннаго, исполнивъ съ отличнымъ успѣхомъ все распоряженія военнаго времени и все предначертанія Мои по переобразованію частей Военнаго управленія, вы постоянно обращали дѣятельное вниманіе и на важное дѣло составленія Свода Военныхъ законовъ, и сею попечительностію, хорошимъ выборомъ чиновъ и неослабнымъ надзоромъ, непосредственно содѣйствовали скорому и столь удовлетворительному его окончанію. Пріемля съ живѣйшею признательностію сей новый опытъ вашей примѣрно-полезной службы, Я за особенное удовольствіе поставлю изъяснить вамъ Мое полное и совершенное благоволеніе. Пребываю навсегда вамъ благосклонный.

II.

На имя Господина Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника *Сперанскаго*.

Михаилъ Михайловичъ! Долговременная, отличноревностная служба ваша, обширныя познанія и опытность, доказанныя многими особенно полезными трудами въ высшемъ кругу дѣлъ Государственныхъ, побудили Меня вѣрять главному руководству и попечительности вашей собраніе отечественныхъ законовъ и составленіе полнаго онымъ Свода. Обширный трудъ сей, по части Гражданской, приведенъ вами къ окончанію еще въ 1835 году, съ успѣхомъ, вполне соответствовавшимъ Моимъ ожиданіямъ. — Для довершенія сего необходимаго Государственнаго дѣла оставалось еще собрать и составить полный Сводъ законовъ, дѣйствующимъ въ кругу управленія Военно-судопутными силами Имперіи. Нынѣ и сей трудъ, подъ непосредственнымъ вашимъ наблюденіемъ, вашею неутомимою дѣятельностію и неуспыннымъ рвеніемъ, окончательно совершенъ. Пріемля съ живѣйшею признательностію сей новый опытъ вашей примѣрно-полезной службы, Я за особенное удовольствіе поставлю изъяснить вамъ Мое полное и совершенное благоволеніе. Пребываю навсегда вамъ благосклонный.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАИ.

Въ Санктпетербургѣ.
17-го Апрѣля, 1838 года.

Предсѣдателемъ Департамента Законовъ Государственнаго Совѣта, (15 Апр.) Всемилюстивѣйше по-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Петербург, 3-го Мaja.
НАЈВЫ՚Ш՚Е РЕСКРИПТА.

I.

Do P. Ministra Wojny.

Hrabio Alexandre Iwanowiczu! W liczbie wielu ważnych szkodków, przedsięwziętych w ostatnich dziesięciu latach ku urzadzeniu wydziałów zarządu wojskowego, na szczególną zasługuje uwagę ułożenie zupełnego Połączenia Ustaw Wojskowych. Ogromna ta praca, połączoną, stateczną pieczołowitością waszą i Rzeczywistego Radcy Tajnego *Speranckiego*, ostatecznie została dokonana, z zupełnym skutkiem. Pośród licznych troskliwości ogromnego i trudnego zarządu, wam powierzonego, wypełniwszy z odznaczającym się skutkiem wszystkie rozporządzenia czasu wojennego i wszystkie Moje myśli względnie nowego urzadzenia wydziałów zarządu wojskowego, statecznie zwracaliście czynną uwagę i na rzecz ważną ułożenia Połączenia Ustaw Wojskowych, i przez tę pieczołowitość, dobry wybor urzędników i przez niezmordowany dozór, bezpośrednio dopomagaliście szybkiemu i tak pożądanemu jego ukończeniu. Przyjmując z najżywszym uznaniem nowy ten dowód waszej wzorowej pożytecznej służby, za szczególne poczytuję ukontentowanie oświadczyć wam zupełne Moje zadowolenie. Zostaję ku wam na zawsze przychylny.

II.

Do Pana Rzeczywistego Radcy Tajnego *Speranckiego*.

Michale Michajłowiczu! Długa odznaczająca się gorliwością służba wasza głęboka znajomość i doświadczenie, dowiedzione wielą nader pożytecznymi pracami w wyższym obrębie interesów Państwa, pobudziły Mnie powierzyć głównemu przewodnictwowi i pieczołowitości waszej zebranie ojczystych praw i ułożenie zupełnych ich Połączenia. Obszerna ta praca, w części Cywilnej, przyprowadzona została przez was do końca jeszcze w roku 1835-m, ze skutkiem, zupełnie odpowiadającym Moim oczekiwaniom. — Dla upełnienia tego tak istotnego dzieła Państwa, zostawało jeszcze zebrać i ułożyć zupełne Połączenie Praw, mających moc obowiązującą w obrębie zarządu siły zbrojnej lądowej Cesarstwa. Teraz i ta praca, pod bezpośrednim waszym dozorem, przez waszą niezmordowaną czynność i gorliwość, ostatecznie została ukończona. Przyjmując z najżywszym przyznaniem ten nowy dowód wzorowej i pożytecznej służby waszej, za szczególne poczytuję ukontentowanie oświadczyć wam zupełne Moje zadowolenie. Zostaję ku wam na zawsze przychylny.

Na autentykach Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

W St. Petersburgu.
17-go Kwietnia 1838 roku.

НИКОЛАИ.

— Prezydentem Departamentu Praw Rady Państwa, (13-go Kwietnia) Najtaskawiej rozkazano byđz jego

вельно быть Члену онаго, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику *Сперанскому*.

— Состоящій въ должности Церемоніймейстера Надворный Совѣтникъ Графъ Алексѣй *Бобринскій*, (17 Апр.) Всемилостивѣйше пожалованъ въ Коллежскіе Совѣтники, съ повелѣніемъ ему исправлять должность Штабмейстера при Ея Императорскомъ Высочествѣ Великой Княжнѣ *Ольгѣ Николаевнѣ*, съ оставленіемъ его чиновникомъ особыхъ порученій въ особенной Канцеляріи Министерства Финансовъ по кредитной части и Членомъ Мануфактурнаго Совѣта.

— Главнымъ Начальникомъ Алтайскихъ Горныхъ Заводовъ и Томскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ, (8 Апр.) Всемилостивѣйше повелѣно быть Корпуса Горныхъ Инженеровъ Генералъ-Маіору *Бегеру*.

— Предсѣдатель Минской Казенной Палаты, Статскій Совѣтникъ *Семеновъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ (11 Апр.) въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, съ повелѣніемъ ему быть Кавказскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ.

— Кіевскому Военному Губернатору, Подольскому и Вольскому Генералъ-Губернатору, Генералъ-Лейтенанту Сенатору *Вибикову*, сверхъ занимаемыхъ имъ нынѣ должностей, (18 Апр.) Всемилостивѣйше повелѣно быть Главноуправляющимъ учрежденною въ городѣ Кіевѣ Временною Коммиссіею для окончанія дѣлъ бывшаго Главнаго Штаба 1-й Арміи и счетовъ Интендантствъ 1-й и 2-й Арміи.

— Россійскій Посланникъ въ Туринѣ, Тайный Совѣтникъ *Обресковъ*, отозванъ отъ своего поста и ему Всемилостивѣйше повелѣно присутствовать въ Правительствующемъ Сенатѣ.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ по случаю увольненія въ отпускъ за границу на два года, Управляющаго Гофмейстерскою частію Двора Ея Императорскаго Высочества, Великаго Князя *Михаила Павловича*, Егермейстера *Васильчикова*, управленіе сею частію, съ 1-го Мая мѣсяца, поручить состоящему при Ея Высочествѣ Генералъ-Маіору *Вешнякову*.

— Государь Императоръ, Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю увольненія въ отпускъ за границу на два года, завѣдывающаго Егермейстерскимъ вѣдѣніемъ Егермейстера *Васильчикова*, управленіе сею частію, съ 1-го ч. Мая поручить Егермейстеру, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику Графу *Браницкому*.

— Сенатору Генералъ-Лейтенанту Барону *Таубе*, Высочайше повелѣно присутствовать во Временномъ Общемъ Собраніи Правительствующаго Сената.

— Служащій по Министерству Внутреннихъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія въ Царствѣ Польскомъ, отставный Штабсъ-Ротмистръ Николай *Бистромъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Камеръ-Юнкера Двора Ея Императорскаго Величества.

— Согласно представленію Государственнаго Контролера (14 Апрѣля) Всемилостивѣйше повелѣно: Члену Общаго Присутствія Контрольнаго Департамента Гражданскихъ отчетовъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Власову* быть Членомъ Общаго Присутствія въ Контрольномъ Департаментѣ Военныхъ отчетовъ; а на мѣсто *Власова* въ Контрольный Департаментъ Гражданскихъ отчетовъ опредѣлить Членомъ Общаго Присутствія Оберъ-Контролера Временной Контрольной Коммиссіи по части Артиллерійской и Инженерной, чиновника 5-го класса *Хорошкевича*.

— Сенаторъ Тайный Совѣтникъ Графъ *Толстой*, Всемилостивѣйше уволенъ, по прошенію его, вовсе отъ службы.

— Въ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату 31-го минувшаго Марта изображено: „По мѣрѣ возрастающихъ расходовъ, необходимыхъ для постепеннаго усовершенія столь многихъ частей Государственнаго благоустройства, обращающаго вниманіе на самые источники восполненія Государственному Казначейству, Мы убѣдились, что изъ числа многоразличныхъ отраслей мауфактурнаго производства, доселѣ свободныхъ отъ всякаго внутреннего налога, приготовленіе табаку, какъ предмета, относящагося собственно къ требованіямъ роскоши, можетъ, безъ всякаго стѣсненія, обложено быть умѣреннымъ акцизомъ. Въ сихъ видахъ возложили Мы на Министра Финансовъ, войдя въ ближайшее соображеніе всѣхъ подробностей настоящаго дѣла, предположить по мѣрѣ способъ взиманія акциза, сколь возможно облегчительный для фабрикантовъ и торгующихъ. Утвердивъ нынѣ составленное Министромъ на сихъ основаніяхъ и въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнное положеніе объ акцизѣ съ приготовленнаго табаку, а равно штатъ по сей части, и препроводя оныя въ Правительствующій Сенатъ, Пове-

лѣніемъ, Речыivistemu Радѣцу Тайному *Сперанскому*.

— Зостаящій въ обовязку Мистра Обрѣдѣвъ Радѣца Двору *Храба Алексѣя Бобринскаго*, (17 Квѣтня) Найтаскавѣй мianowany Радѣца Коллежалнымъ, з розказаніемъ справѣваѣ му обовязекъ Коніусзего пры *Ея Императорскаго Высочества Великаго Князя Николая*, и зоставленіемъ го урѣдникомъszczegѣльныхъ polecenъ w osobnej Kancellaryi Ministerjum Skarbu w wydziale kredytowym i Członkiem Rady Rękodzielniczej.

— Глѣвнымъ Начелникомъ Алтайскихъ Фабрыкъ Гѣрничныхъ и Томскимъ Цывилнымъ Губернаторомъ, (8-го Квѣтня) Найтаскавѣй розказано быдѣ *Генералъ-Маіору Корпусу Инженерѣвъ Гѣрничныхъ Бегерѣвъ*.

— Презыдентъ Мінскаго Избы Скарѣвоей, Радѣца Стану *Сіеміенѣвъ*, Найтаскавѣй мianowany (11-го Квѣтня) Речыivistымъ Радѣца Стану, з розказаніемъ му быдѣ *Кавказкимъ Цывилнымъ Губернаторѣвъ*.

— Кіѣвскому Войенному Губернаторѣвъ, Подольскому и Воуѣнскому *Генералъ-Губернаторѣвъ*, *Генералъ-Поручникѣвъ* Сенаторѣвъ *Бібіковѣвъ*, опрѣчъ займѣваемыхъ пречеѣвъ тѣразъ обовязкѣвъ, (18-го Квѣтня) Найтаскавѣй розказано быдѣ Глѣвнѣвъзарѣдѣвающимъ установіѣвъ w мѣсцѣ Кіѣѣвъ *Часѣвъ Коммиссіѣвъ* дла окончанія справъ быѣлого Глѣвнѣвъго Штаѣвъ 1-й Арміи и rachunkѣвъ Intendencji 1-ей и 2-ей Арміи.

— *Посѣлъ Россыjsки въ Турынѣ*, Радѣца Тайну *Обресковѣвъ*, одѣволау зѣ своего урѣду и Найтаскавѣй му розказано засіадѣвъ w Рѣдѣвающимъ Сенатѣ.

— *Цесаръ Яго Моѣвъ*, Найвыѣжъ розказѣвъ рачыѣвъ з okolіцноѣвъ uwolnienia na urlop za granicę na dwa lata, Zarzadzajęcego wydziałem Mistrza Dworu *Ея Императорскаго Высочества, Великаго Князя Михаила* *Павловича*, *Егермейстера Васильчикова*, zarzadzanie tym wydziałem, od dnia 1-go Maja, poruczyć zostającemu przy *Ея Императорскаго Высочества* *Генералъ-Маіору Вешнякову*.

— *Цесаръ Яго Моѣвъ*, Найвыѣжъ розказѣвъ рачыѣвъ: з powodu uwolnienia na urlop za granicę na dwa lata, zawiadującego Łowieckim wydziałem Łowczego *Васильчикова*, zarzadzanie tą częścią, od dnia 1-go Maja poruczyć Łowczemu, Reczyivistemu Радѣцу Тайному *Храбиѣвъ Браницкиѣвъ*.

— Сенаторѣвъ *Генералъ-Поручникѣвъ* Баронѣвъ *Таубѣ*, Найвыѣжъ розказано засіадѣвъ w Часѣвъ Огѣлнѣвъмъ Zebraniu Рѣдѣвающимъ Сенату.

— Слѣжащій w Министерjum Spraw Wewnętrznych i Narodowego Oświecenia w Królestwie Polskim, odstawny Sztabś-Rotmistrz *Миколаѣвъ Бистромъ*, Найтаскавѣй мianowany *Камер-Юнкерѣвъ* Двору *Ея Императорскаго Величества*.

— Zgodnie z przedstawieniem Kontrollera Państwa (14-go Kвѣтня) Найтаскавѣй розказано Członкови Огѣлнѣвъго Урѣду Departamentu Kontrolnego Cywilnych rachunkѣвъ, Reczyivistemu Радѣцу Стану *Власѣвъ* быдѣ *Члѣвникомъ* Огѣлнѣвъго Урѣду w Kontrolnym Departamencie rachunkѣвъ wojskowych; a na mѣсцѣ *Власѣвъ*, w Kontrolnym Departamencie rachunkѣвъ Cywilnych, naznaczyć Członkiem Огѣлнѣвъго Урѣду *Обер-Контролера Часѣвъ Коммиссіи* Kontrolnej w wydziale Artylleryjskim i Inżyniernym, urzędnika 5-ей klasy *Хорошкевича*.

— Сенатор Радѣца Тайну *Храба Толстой*, Найтаскавѣй uwolniony, na własną prośbę, zupełnie ze służby.

— W Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi 31-go zeszłego Marca wyrażono: „W miarę powiększających się wydatków, koniecznych dla stopniowego ulepszenia tak wielu wydziałów urzędzenia Państwa, zwracając uwagę na same źródła dopomożenia Podskarbstwu Państwa, przekonaliśmy się, że z liczby mnogich gałęzi produkcyi rękodzielniczej, dotąd wolnych od wszelkiego podatku wewnętrznego, przygotowanie tytoniu i tobaki, jako przedmiotów, odnoszących się właściwie do potrzeb zbytku, bez żadnego ściśnienia, może być podległym płaceniu umiarkowanej akcyzy. Z tych uwag włożyliśmy na Ministra Skarbu, wszedłszy w bliźsze rozpatrzenie wszystkich szczegółów niniejszej rzeczy, podać sposób pobierania akcyzy, ile można nieobciążającej fabrykantów i handlujących. Teraz utwierdziwszy ułożoną przez Ministra na tych zasadach i na Radzie Państwa rozpatrzoną ustawę o akcyzie od przygotowania tytoniu i tobaki, również też etat w tej części, i przesyłając je do Rządzącego Senatowi, Rozkazujemy: dla przyprowadzenia ich do zupełnego skutku od 1-go Stycznia 1839 roku uczynić należyte rozporządzenie.“ (Op. przez Rz. S. 22 Kвѣт. 1838 r.)

дѣваемъ: къ приведенію ихъ въ полное дѣйствіе съ 1-го Января 1839 года сдѣлать надлежащее распоряженіе.“ (Оп. Пр. Сен. 22 Апрѣля 1838 г.)

— Высочайше утвержденнымъ положеніемъ Комитета Г. Министровъ, состоявшимся въ 8 день минувшаго Марта, по представленію Г. Главноуправляющаго Корпусомъ Горныхъ Инженеровъ, повелѣно: окончаніе 1769 ст. прод. Свод. Зак. т. 3 Уст. о пенсіяхъ и единовременныхъ пособіяхъ, изменить въ слѣдующемъ видѣ: „Что касается до классныхъ чиновниковъ, поступившихъ изъ нижнихъ горныхъ чиновъ, или изъ другихъ вѣдомствъ на службу по горной, соляной и монетной частямъ, послѣ 1 Января 1834 года, то они получаютъ пенсіи на основаніи общихъ правилъ, изложенныхъ въ первомъ раздѣлѣ сего Устава.“ (Оп. Пр. Сен. 22 Апрѣля 1838 г.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ предложеніе Господина Министра Юстиціи, Тайнаго Советника и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашкова, что Г. Управляющій дѣлами Комитета Г. Министровъ сообщаетъ ему Г. Министру, что Государь Императоръ, по положенію Комитета, замѣтивъ, что мнѣніе Государственнаго Совета Высочайше утвержденное 16 Января 1811 года (въ пол. собр. зак. N. 24,487) не всегда приѣмлетъ въ соображеніе при удостоеніи къ пенсіямъ и единовременнымъ пособіямъ по уставу 1827 года, въ 29 день минувшаго Марта Высочайше повелѣть соизволилъ: подтвердить повсемѣстно чрезъ Правительствующій Сенатъ, чтобы въ установленныхъ представленіяхъ объ оныхъ не были включаемы дѣти Чиновниковъ, родившіяся во время состоянія отцовъ ихъ въ нижнихъ воинскихъ чинахъ. (Оп. Пр. Сен. 22 Апрѣля 1838 г.)

— Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ и положенію Комитета Г. Министровъ, 22 минувшаго Марта, Высочайше повелѣть соизволилъ: преимущества, предоставленныя Гражданскимъ Чиновникамъ, служащимъ въ Сибири, не распространять на казаковъ тамошнихъ городовыхъ полковъ и назначать имъ и ихъ семействамъ пенсіи по общимъ пенсіоннымъ правиламъ. (Оп. Пр. Сен. 20 Апрѣля 1838 г.) (С. В.)

— По Высочайшей волѣ собраны въ Министерствѣ Народнаго Просвѣщенія офиціальныя свѣдѣнія изъ всѣхъ Вѣдомствъ о числѣ Учебныхъ Заведеній, учащихся и учащихся. Число учащихся въ каждой Губерніи соображено съ числомъ жителей ея, и выведены какъ сравнительныя между Губерніями, такъ и общія въ Имперіи результаты успѣховъ народнаго обученія. Всѣ сіи свѣдѣнія уже поступили въ печать и издадутся *особою книжкою*, о выходѣ которой въ свѣтъ будетъ объявлено въ свое время.

Между тѣмъ, на основаніи сихъ выводовъ, въ Журналѣ Министерства Народнаго Просвѣщенія представлена Карта успѣховъ народнаго обученія въ Россіи. Сравнительное состояніе успѣховъ въ разныхъ Губерніяхъ выражено постепенностію тѣней и сверхъ того означено цифрами. Ежели кому покажется страннымъ, что Омская Область и Губерніи Астраханская, Иркутская и т. п. первенствуютъ здѣсь предъ многими такими, которыя по общему всѣхъ мнѣнію должны быть гораздо просвѣщеннѣе ихъ, то пусть вспомнятъ, что эта Область и поименованныя съ нею Губерніи принадлежатъ къ числу самыхъ малолюдныхъ и что результатъ успѣховъ народнаго обученія въ каждой Губерніи основывается не на одномъ числѣ находящихся въ ней Учебныхъ Заведеній и учащихся, а на содержаніи числа учащихся каждой Губерніи къ числу ея жителей. Считаемъ нужнымъ къ сему присовокупить еще, что при составленіи Карты каждая Губернія покрывалась прилично ей тѣнью вся, не отличая въ ней мѣсть обитаемыхъ отъ безлюдныхъ. Такъ на примѣръ Иркутская Губернія вся покрыта одною тѣнью; само же собою разумѣется, что въ большей ея части нѣтъ ни Училищъ, ни учащихся. Скажемъ наконецъ, что объ наши Столицы разсматривались нами отдѣльно отъ своихъ Губерній, и изображены на картѣ особо, какъ двѣ самыя свѣтлыя точки въ Имперіи: за ними должны слѣдовать тѣ изъ городовъ, въ которыхъ находятся Университеты, Академіи, Лицеи и т. д.

Нижеслѣдующими цифрами означены на картѣ:
1. Область Омская, 2. Губерніи: Саратовская, 3. Херсонская, 4. Астраханская, 5. Таврическая, 6. С. Петербургская, 7. Эстляндская, 8. Екатеринославская, 9. Лифляндская, 10. Архангельская, 11. Иркутская, 12. Область Бессарабская, 13. Губерніи: Новгородская, 14. Смоленская, 15. Томская, 16. Олонская, 17. Виленская, 18. Ярославская, 19. Витебская, 20. Псковская, 21. Пермская, 22. Орловская, 23. Владимірская, 24. Харьковская, 25. Курляндская, 16. Воронежская, 27. Нижегородская, 28. Казанская, 29. Калужская, 30. Рязанская, 31. Тульская, 32. Тверская, 33. Оренбург-

— Przez Najwyżej utwierdzone postanowienie Komitetu PP. Ministrów, nastąpiło dnia 8-go zeszłego Marca, na przedstawienie P. Głównozarządzającego Korpusem Inżynierów Górniczych, rozkazano: zakończenie 1769 artykułu dalszego ciągu Połączenia Praw T. 5 Ustaw o pensjach i wsparciach jednorazowych; odmienić w sposób następujący: „Co się ściąga do urzędników klasycznych, weszłych z niższych urzędników górniczych, albo z innych zawiadostw do służby w wydziałach górniczym, solnym i menniczym, po 1-m Stycznia 1834 roku, tedy ci pobierają pensję na oświadczenie ogólnych prawideł, opisanych w pierwszym rozdziale tej Ustawy.“ (Op. przez R. S. 22 Kwietnia 1838 r.)

— Rządzący Senat słuchali przełożenia P. Ministra Sprawiedliwości, Radcy Tajnego i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, że P. Zarządzający Sprawami Komitetu PP. Ministrów udziela temu P. Ministrowi, iż CESARZ JEHO MOŚĆ, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu, dostrzegłszy, że Opinia Rady Państwa Najwyżej utwierdzona 16-go Stycznia 1811 roku (w zupełnym zebrańniu Praw N. 24,487) nie zawsze się przyjmuje do uwag przy uznaniu godnemi pensyj i jednorazowych wspomóżen podług ustawy 1827 roku: w dniu 29-m zeszłego Marca Najwyżej rozkazał raczył: zalecić w całym Państwie przez Rządzący Senat, ażeby w ustanowionych przedstawieniach o nich nie były obejmowane dzieci Urzędników, które się narodziły w czasie zostawiania ich ojców w niższych rangach wojskowych. (Op. przez R. S. 22-go Kwietnia 1838 r.)

— JEHO CESARSKA MOŚĆ, po przedstawieniu P. Ministra Spraw Wewnętrznych i po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, 22-go zeszłego Marca, Najwyżej rozkazał raczył: prerogatywy, nadane Urzędnikom Cywilnym, w Syberii służącym, nie rozciągać na kozaków tamiecznych półków miejskich i naznaczać im i ich rodzinom pensję podług ogólnych prawideł o pensjach. (Op. przez R. S. 20-go Kwietnia 1838 r.)

— Z Najwyższej woli zebrane zostały w Ministerjum Narodowego Oświecenia urzędowe wiadomości ze wszystkich zawiadostw o liczbie Zakładów Edukacyjnych, uczących i uczących się. Liczbę uczących się w każdej Gubernii porównano z liczbą jej mieszkańców, i wyprobowano porównawcze tak między Guberniami, jako i ogólny w Cesarstwie rezultat postępów publicznej oświaty. Wszystkie te wiadomości podane już są do druku i wyjdą w osobnej księżce, o której wyjściu z druku będzie w swoim czasie ogłoszono.

Tymczasem, na oświadczenie tych wypadków, w Dzienniku Ministerjum Narodowego Oświecenia, znajduje się umieszczona Karta postępu publicznej oświaty w Rosyi. Porównawcze stan postępów w różnych Guberniach oznaczano stopniowaniem cieniów i liczbami. Jeżeli się komu wyda dziwnym, że Obwód Omski i Gubernie: Astrachańska, Irkucka i t. p. mają tu pierwszeństwo nad wielką takimi, które podług powszechnej opinii powinny je daleko przewyższać w oświacie; niechaj przypomną, że ten Obwód i wyrażone przy nim Gubernie należą do liczby najmniej ludnych, i że rezultat postępów oświaty ogólnej w każdej Gubernii zasadza się, nie na samej liczbie znajdujących się w niej zakładów edukacyjnych i uczących się, ale na stosunku liczby uczących się każdej Gubernii do liczby jej mieszkańców. Poczytujemy za rzecz potrzebną dodać tu jeszcze, że w ułożeniu karty każda Gubernia okryta jest stosownym jej cieniem cała, nie oznaczając w niej miejsc niezamieszkałych. Tak na przykład Gubernia Irkucka cała okryta jest jednakiem cieniem; samo z siebie wypada, że w więkzej jej części nie ma ani szkół, ani uczących się. Powiemy nakoniec, że obie nasze Stolice rozpatrywaliśmy oddzielnie od ich Gubernij, i oznaczone są na karcie osobno, jako dwa najświetlejsze punkta w Cesarstwie: po nich powinny następować te miasta, w których się znajdują Uniwersytety, Akademie, Licea i t. d.

Następującymi liczbami oznaczone są na karcie:

1) Obwód Omski, 2 Gubernie: Saratowska, 3 Chersońska, 4. Astrachańska, 5. Taurycka, 6. S. Petersburgska, 7. Estońska, 8. Ekaterynosławska, 9. Inflantska, 10. Archangielska, 11. Irkucka, 12. Obwód Bessarabski, 13. Gubernia Nowgorodzka, 14. Smoleńska, 15. Tomska, 16. Ołonecka, 17. Wileńska, 18. Jarosławska, 19. Witebska, 20. Pskowska, 21. Permiska, 22. Orłowska, 23. Włodzimirska, 24. Charkowska, 25. Kurlandzka, 26. Woroneska, 27. Niżegorodzka, 28. Kazańska, 29. Kałuzka, 30. Riazkańska, 31. Tuńska, 32. Twerska, 33. Orenburska, 34. Wołogodzka, 35. Jenisejska, 36. Ko-

ская, 34. Вологодская, 35. Енисейская, 36. Костромская, 37. Черниговская, 38. Тобольская, 39. Минская, 40. Могилевская, 41. Гродненская, 42. Курская, 43. Симбирская, 44. Земля Донскихъ Казаковъ, 45. Пензенская, 46. Область Белостокская, 47. Губ. Московская, 48. Тамбовская, 49. Кіевская, 50. Полтавская, 51. Волынская, 52. Вятская, 53. Обл. Кавказская. 54. Области Закавказскія, 55. Губ. Подольская.

— Въ 94-мъ N. Прибавленія къ С. Петербургскимъ Вѣдомостямъ, напечатано объявленіе, которое, какъ полезное, сообщаемъ читателямъ нашей газеты:

Объявленіе Привилегированнаго Изобрѣтателя кирпичнодѣльныхъ и черепичныхъ машинъ и несгораемыхъ строеній.

Всякому читавшему Исторію Россійскаго Государства извѣстно, сколь много претерпѣвала Россія несчастливыхъ раззореній отъ пожара. Въ Кіевѣ вдругъ сгорѣло 600 церквей, то какое число домовъ? Москва и многіе другіе города и селенія по нѣсколку разъ выгорали, и повинъ многія тысячи жителей приходять къ крайнее раззореніе и нищету отъ пожаровъ. Изъ Журнала Министерства Внутреннихъ Дѣлъ видно, что въ 1835 году сгорѣло: 33,667 домовъ на сумму 19,898,903 рублей, а потому съ давнихъ временъ, почти во всѣхъ странахъ Европы, старались изыскать средства предохранять дома отъ гибельнаго раззоренія пожаровъ, но вообще всѣ предположенія для отвращенія таковыхъ бѣдствій оказывались, или неудобно исполнительными, или сопряженными съ большими издержками, наконецъ я былъ столь счастливъ, что для общаго блага отечества изобрѣлъ способъ выводить строенія сельскихъ жилищъ, овиновъ и всякихъ службъ изъ большихъ кирпичей со внутреннею пустотою, несгораемыя, изъ коихъ каждый величиною въ пять обыкновенныхъ кирпичей, наружность же таковыхъ строеній представляетъ весьма красивый видъ. Жилища сии можно строить въ мѣстахъ безлѣсныхъ, но только привольныхъ хлѣбопашествомъ; или гдѣ много камышей, ибо во многихъ мѣстахъ не зная употребить соломы въ пользу, бросаютъ ее.

Новоизобрѣтенный и испытанный способъ построения, преимущественно предъ прочими, дешезвиною, безопасностію отъ пожара, прочностію и сопротивленіемъ разрушенія, а наипаче весьма удобенъ для сельскихъ жителей и крестьянъ, ибо кромѣ трудовъ, почти никакихъ издержекъ не требуетъ и что крестьяне не будучи отвлечены отъ полевыхъ работъ, могутъ заниматься дѣланіемъ помянутыхъ кирпичей во всякое свободное время, не исключая ненастной погоды и даже зимнаго времени, при чемъ даже малолѣтныя могутъ имъ оказывать большое пособіе, что доказывается опытами въ селеніяхъ, гдѣ работаютъ горшечники, ибо ребята приходять и дѣлаютъ себѣ изъ глины игрушки и тѣмъ привыкаютъ дѣлать горшки и чашки; и такъ крестьяне занимаясь дѣланіемъ сихъ кирпичей, изготова оныя, могутъ сами класть, даже и тамъ гдѣ нѣтъ извести просто на глину, что по величинѣ кирпичей весьма удобно и прочно.

Введеніемъ сего рода строеній, лѣса могутъ быть сберегаемы на нужнѣйшія потребности на будущее время, которыя нынѣ весьма значительно истребляются на постройки въ замѣнъ сгнившихъ, обрушившихся и погорѣвшихъ строеній и на отопленіе вездѣ умножающихся домовъ, и многіе милліоны гибнущіе отъ пожаровъ можно бы употребить на построеніе прочныхъ и несгораемыхъ строеній.

Желая сдѣлаться полезнымъ, а наипаче немущимъ крестьянамъ, я приглашаю всѣхъ благонамѣренныхъ соотечественниковъ, желающихъ имѣть такіа полезныя и выгодныя строенія, обращаться ко мнѣ, надѣясь, что отъ изобрѣтенія моего произрастетъ плодотворная отрасль народной промышленности въ Государствѣ. Заведеніе для практическаго обученія людей по способу изобрѣтателя находится въ городѣ Казани, куда оныхъ можно присылать на имя изобрѣтателя, мѣщанина Николая Андреева Булычева; присылаемыхъ въ ученіе снабдитъ узаконенными видами съ платою за одинъ годъ 200 руб. асс., ктоже пожелаетъ, чтобы были таковыя приняты безъ платы, то можно заключить условіе на три года.

Кирпичи же сии можно видѣть по Невскому проспекту въ домѣ Мадерни, въ которъ для приискыванія квартиръ и дачъ. — Казанскій мѣщанинъ Николай Андреевъ Булычевъ жителство имѣетъ въ Ямской близъ церкви Іоанна Предтечи въ домѣ мѣщанинъ Гороховой, подъ N. 149.

Варшава, 14-го Мая.

Объявлено постановленіе Совѣта Управленія отъ 15 (27) Апрѣля сего г., что нижеслѣдующихъ лицъ не воспользовавшихся всепрощеніемъ, удалившихся за границу и въ Царствѣ Польскомъ, по послѣднимъ

stromska, 37. Czernichowska, 38. Tobolska, 39. Mińska, 40. Mohilewska, 41. Grodzieńska, 42. Kurska, 43. Simbirskaja, 44. Ziemia Kozaków Dońskich, 45. Gubernia Penzeńska, 46. Obwód Białostocki, 47. Gubernia Moskiewska, 48. Tambowska, 49. Kijowska, 50. Połtawska, 51. Wołyńska, 52. Wiatska, 53. Obwód Kankaski, 54. Obwody Zakaukaskie, 55. Gubernia Podolska. (D.M.N.O.)

— W 94-m Numerze Dodatku do Gazety St. Petersburgskiej, umieszczone jest uwiadomienie, które, jako pożytkiem swym interessujące, umieszczamy w Gazecie naszej. OGŁOSZENIE UPZYWILEJOWANEGO WYNAŁAZCY MACHIN DO ROBIEŃCIA CEGŁY, DACHÓWKI I NIEPALĄCYCH SIĘ BUDOWLI.

Każdemu, kto tylko czytał historyą Państwa Rosyjskiego, wiadomo, jak wiele doświadczała Rosya niezliczonych zniszczeń pożarów. W Kijowie spaliło się razem 600 kościołów, ileż więc domów? Moskwa i wiele innych miast i wsi po kilka razy paliły się, i dotychczas pożary wiele tysięcy mieszkańców przywodzą do ostatecznego zniszczenia i ubóstwa. Z Dziennika Ministerjum Spraw Wewnętrznych okazuje się, że w roku 1835 zgorzało: 33,667 domów na sumę 19,898,903 ruble; te nieszczęścia były pobudką, że oddawna, we wszystkich prawie krajach Europy, starano się wynajdywać środki zabezpieczenia domów od zębego zniszczenia pożarów, ale wszystkie w ogólności wynalazki dla zaradzenia tym nieszczęściom okazywały się, albo trudne do wykonania, albo połączone z wielkimi wydatkami; nakoniec tak byłem szczęśliwy, że dla powszechnego dobra ojezyczny wynalazłem sposob budowania wiejskich mieszkań, osieci i wszelkich budowli, z wielkiej cegły wewnątrz dętej, nie zapalającej się, z których każda jest wielkości pięciu zwyczajnych cegieł, a powierzchność takich budowli nader jest piękna. Mieszkania te można stawić w miejscach bezleśnych, ale tylko dogodnych dla rolnictwa, albo gdzie obficie trzcina rośnie; w wielu bowiem miejscach zamiast słomy ją używają.

Nowo-wynaleziony i doświadczony sposób budowania, ma pierwszeństwo nad innemi, taniością, bezpieczeństwem od ognia, trwałością i mocą, a najbardziej nader jest wygodny dla wiejskich mieszkańców i włościan, gdyż oprócz pracy, żadnych prawie nie potrzebuje wydatków, i że włościanie nie odrywając siebie od robot polowych, mogą się zajmować robeniem pomienionej cegły w każdym wolnym czasie, nie wyłączając pory dżdżystej, i nawet zimowej; przy czem nawet małe dzieci mogą im wielką czynić pomoc, co się dowodzi doświadczeniem we wsiach, gdzie pracują garncarze; gdyż dzieci przychodzą, robią sobie z gliny zabawki i tym sposobem uczą się robić garnki i miseczki; i tak włościanie, robiąc taką cegłę, przygotowawszy ją, mogą je sami układać, tam nawet, gdzie nie ma wapna, prosto na glinie, co dla wielkości cegły jest bardzo dogodnym i trwałym.

Przez zaprowadzenie tego rodzaju budowli, lasy mogą bydź oszczędzane na potrzeby ważniejsze, które teraz bardzo się niszczą na odbudowania budowli starych, spalonych i na opał coraz wzrastającej liczby domów. Wiele milionów przez pożar niszczonych możnaby używać na wystawienie budowli trwałych i niepalących się.

Pragnąc stać się pożytecznym, a szczególnie niemajątnym włościanom, zapraszam wszystkich dobrze myślących rodaków, życzących mieć tak pożyteczne i wygodne budowle, ażeby się udawali do mnie, w tej nadziei, że z wynalazku mojego wyrosnie obfita gałąź narodowego w Państwie przemysłu. Fabryka dla praktycznego nauczania włościan sposobu wynalazcy, znajduje się w mieście Kazaniu, dokąd można ich przysyłać adresując do wynalazcy mieszczanina Nikołaja Andrejewa Bułyczewa; przysyłani do uczenia się powinni mieć prawem przepisane świadectwa, z płacaniem za rok 200 rubli ass.; kto zaś będzie sobie życzył, iżby ludzie takowi przyjęci byli bezpłatnie, można zawierać umowę na trzy lata.

Cegłę tę można widzieć na Newskim Prospekcie w domu Mадерни, w kantorze dla wynalezienia mieszkań i dacz. — Kazański mieszczanin Nikołaj Andrejew Bułyczew mieszka na ulicy Jamskiej blisko Cerkwi Jana Chrzciciela, w domu mieszczanki Horochowej, pod Numerem 149-m.

Warszawa, 14-go Maja.

Ogłoszone zostało postanowienie Rady Administracyjnej z d. 15 (27) Kwietnia b. r., że poniżej wyrażone osoby, niekorzystające z amnestyi i za granicę zbiegłe, których nieobecność w kraju, świeżo wysledzona

розысканіямъ неказавшихся, а именно: 1) Владимира Альфонса, бывшаго въ военной службѣ, 2) Елисея Бонтама, 3) Феликса Бодушинскаго, 4) Юліана Борхарда, бывш. въ воен. службѣ, 5) Николая Бьянскаго, бывш. Бургомистра г. Курова, 6) Валентія Хрущевскаго, бывш. въ воен. службѣ, 7) Августина Хахульскаго, жителя г. Кельць, 8) Иеронима Цухало-Дивинскаго, бывш. въ воен. службѣ, 9) Иосифа Гочалковскаго, 10) Иосифа Ясинскаго, бывш. въ воен. службѣ, 11) Теофила Янушевича, бывш. Прокураторомъ при Гражданскомъ трибуналь 1-й инстанціи Сандомирскаго Воеводства, 12) Винцентія Крайскаго Меценаса, 13) Станислава Лишевскаго, быв. Подхоронжаго, 14) Адама Ленскаго, быв. Поручика, 15) Игнатія Лукомскаго, 16) Ромуальда Лукомскаго, 17) Макарія Лукомскаго, 18) Владислава Орлевскаго, 19) Мауриція Потоцкаго, бывш. въ воен. службѣ, 20) Ивана Рапацкаго, бывш. въ воен. службѣ, 21) Лиха Ширмы, Профессора Философіи быв. Варшавскаго Университета, имущества всякаго рода, какъ zasekwestrowанныя уже, такъ и впредь могущія быть открытыми, подвергаются конфискаціи, на основаніи правилъ, въ постановленіи отъ 2 (14) Апрѣля 1835 года изложенныхъ.

— Правительственная Коммиссія Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія объявляетъ: что дворяне Царства Польскаго, входившіе съ прошеніями о принятіи ихъ въ Кадетскіе Корпуса, но досель еще не принятые, равно какъ и тѣ, кои впредь о томъ просить будутъ, должны непременно умѣть читать и писать по Русски, а также знать первыя четыре правила ариѳметики; тѣ же изъ числа дворянъ, кои намѣрены просить о принятіи ихъ въ дворянскій полкъ, должны успособить себя такъ, чтобы могли выдержать экзаменъ въ наукахъ, значущихся въ нижеслѣдующей Высочайше утвержденной Программѣ. — *Малолѣтнихъ дворянъ, поступающихъ въ Дворянскій полкъ до исхода 1839 года. Отъ 13-ти до 14-ти-лѣтняго возраста:* 1) Главныя догматы Вѣры и Молитвы. 2) Читать по Русски хорошо, писать по диктовкѣ довольно правильно и различать части рѣчи. 3) Четыре дѣйствія ариѳметики цѣлыхъ и простыхъ дробныхъ чиселъ. 4) Первоначальныя понятія о видѣ и движеніи земли, о сушѣ и водахъ; краткое обзорнѣе всѣхъ частей свѣта, т. е.: границы частей свѣта, моря, примѣчательныя рѣки и горы. — *Для дворянъ отъ 14-ти до 15-ти-лѣтняго возраста:* 1) Молитвы и краткія катехизисы. 2) Начало Русской грамматики, а именно: различія частей рѣчи и главныя способы измѣненія ихъ (то есть склоненія и спряженія). 3) Теорія ариѳметики. Объясненіе первыя четырехъ дѣйствій надъ числами цѣлыми, дробями простыми, десятичными и составными числами. 4) Начала Планиметріи, то есть: объ углахъ, треугольникахъ, перпендикулярныхъ и наклонныхъ линіяхъ. 5) Первоначальныя понятія о видѣ и движеніи земли. Линіи на поверхности земли представляемыя. Понятіе о сушѣ, водахъ, физическомъ климатѣ и естественныхъ произведеніяхъ. Обзорнѣе каждой части свѣта по главнѣйшимъ внутреннимъ и вѣншимъ водамъ, важнѣйшимъ горнымъ хребтамъ, климату, естественнымъ произведеніямъ, политическому раздѣленію и важнѣйшимъ городамъ. Описаніе Африки соответственно какому нибудь извѣстному на Русскомъ языкѣ курсу. 6) Общія краткія свѣдѣнія о достопримѣчательнѣйшихъ событіяхъ въ Огечествѣ, преимущественно со вступленія на Престолъ Дома Романовыхъ. Сокращенная Исторія древнихъ Азіятскихъ и Африканскихъ народовъ. — *Для дворянъ отъ 15-ти до 16-ти-лѣтняго возраста.* Кроме вышеупомянутыхъ, слѣдующія еще познанія: 1) Правила Русскаго словосочиненія, правописанія, а особливо правильное употребленіе буквъ; правила Просодіи. 2) Изъ ариѳметики: теорія пропорцій, тройныя правила и извлеченіе корней квадратныхъ. 3) Изъ алгебры: дѣйствія съ цѣлыми числами и съ алгебраическими дробями. 4) Изъ планиметріи: теорія параллельныхъ линій, о прямыхъ линіяхъ разсматриваемыхъ въ кругѣ, о многоугольникахъ и ихъ главныхъ свойствахъ; подобіе треугольниковъ, о свойствахъ круга. 5) Географія Азіи, Америки и Австраліи, слѣдуя извѣстнымъ на Русскомъ языкѣ руководствамъ. 6) Исторія Греціи и Рима до Императоровъ. Послѣ 1839 года недоросли будутъ испытываемы при приѣмѣ въ полкъ и въ иностранныхъ языкахъ.

Начальникъ Штаба (подпись) Полковникъ Ростовцовъ. (О. Г. Ц. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 8-го Мая.

Здѣшняя столица наполняется уже иностранцами, ожидающими обстоятельствъ, могущихъ возникнуть

została, a mianowicie: 1) Alfons Włodzimierz były wojskowy; 2) Bontemps Eligiusz; 3) Boduszyński Felix; 4) Borchard Juliau, były wojskowy; 5) Bielański Mikołaj, Burmistrz miasta Kurowa; 6) Chruścielewski Walenty, były wojskowy; 7) Chachulski Augustyn, mieszkaniec miasta Kiele; 8) Cywiński (Puchała) Hieronim, były wojskowy; 9) Goczałkowski Józef; 10) Jasiński Józef, były wojskowy; 11) Januszewicz Teofil, były Prokurator przy Trybunale Cywilnym 1-ej instancji byłego Województwa Sandomierskiego; 12) Krański Wincenty mecenas; 13) Liszewski Stanisław, były Podchorąży; 14) Łęski Adam, były Porucznik; 15) Łukomski Ignacy; 16) Łukomski Romuald; 17) Łukomski Makary; 18) Orlewski Władysław; 19) Potocki Maurycy, były wojskowy; 20) Rapacki Jan były wojskowy; 21) Szyrma Lach, Professor filozofii b. Uniwersytetu Warszawskiego; ulegną karze konfiskaty majątkow ich wszelkich, bądź już zasekwestrowanych, bądź następnie wykryć się jeszcze mogących, a to wedle prawideł postanowieniem z d. 2 (14) Kwietnia 1835 r. wskazanych.

— Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, podaje do wiadomości, że Szlachta Królestwa Polskiego, którzy podawali prośby o przyjęcie do korpusow Kadeckich, lecz dotąd nie zostali jeszcze przyjętymi, również i ci, którzy w przyszłości zaniósą żądanie swoje w tym przedmiocie, winni koniecznie umieć czytać i pisać po rosyjsku, także znać cztery pierwsze działania arytmetyczne; ci zaś ze szlachty, którzy będą upraszać o przyjęcie ich do półku szlacheckiego, winni byź w takim stopniu usposobieni, aby mogli składać examen z nauk, przepisanych następującym programem. — *Dla młodzieży szlacheckiej, wstępującej do szlacheckiego półku przed upływem 1839 roku. Od trzynastu do czternastu lat wieku:* 1) Główne zasady wiary i modlitwy. 2) Czytać dobrze po rosyjsku, pisać za dyktowaniem dosyć ortograficznie i rozpoznawać części mowy. 3) Cztery działania arytmetyczne z liczbami całkowitemi i z ułomkami zwyczajnymi. 4) Początkowe wiadomości o kształcie i ruchu ziemi, o lądzie i wodach; krótki rys geograficzny wszystkich części świata, to jest: granice, morza, znakomitsze rzeki i góry. — *Dla szlachty od 14 do 15 lat wieku:* 1) Modlitwy i krótki katechizm. 2) Początek rosyjskiej gramatyki, mianowicie: rozróżnienie części mowy i celniejsze odmiany tychże, to jest: przypadkowanie i czasowanie. 3) Teorya arytmetyki, wykład pierwszych czterech działań z liczbami całowitemi, ułomkami zwyczajnymi i dziesiętnymi i z liczbami wielorakimi. 4) Początki planimetrii, to jest: o kątach, trójkątach, o liniach prostopadłych i ukośnych. 5) Początkowe wiadomości o kształcie i ruchu ziemi; o liniach na powierzchni ziemi wyobrażonych; o lądzie, wodach; o klimacie fizycznym i płodach przyrodzonych. Rys każdej części lądu, pod względem znakomitszych zewnętrznych i wewnętrznych wód; pasma gór, klimatu, płodow natury, jako też politycznego podziału i miast ważniejszych. Opis Afryki, podług jakiegokolwiek znajomego w języku rosyjskim dzieła. 6) Ogólne krótkie wiadomości o najgodniejszych pamieci wypadkach w ojczyźnie, mianowicie od wstąpienia na Tron Domu Romanowich. Skrócona historia starożytnych Azyatyckich i Afrykańskich ludow. — *Dla szlachty od 15 do 16 lat.* Oprócz powyższych, jeszcze następujące wiadomości: 1) Prawidła składni rosyjskiej, pisowni, a szczególniej nalezyte użyć głosek i prawidła iloczasu. 2) Z arytmetyki: teorya proporcji, reguła trzech i wyciąganie pierwiastkow kwadratowych. 3) Z algebry: działania z ilościami całowitemi i z ułomkami algebraicznymi. 4) Z planimetrii: teorya linii równoległych, linii prostych w kole uważanych, o wielokątach i ich własnościach, o podobieństwie trójkątow, własnościach koła. 5) Jeografia Azyi, Ameryki i Australii, podług znajomych w języku rosyjskim wykładow. 6) Dzieje Grecji i Rzymu do Césarzow. — Po upływie zaś 1839 r., młodzież przyjmująca się do półku szlacheckiego, examinowaną także będzie i z cudzoziemskich językow.

Naczelnik Sztabu (podpis.) Półkownik Rostowcow. (G. R. K. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, 8-go Maja.

Tutejsza stolica napełnia się już cudzoziemcami, którzy są w oczekiwaniu na okoliczności, w tym jeszcze

еще въ текущемъ мѣсяцѣ. Для знатныхъ гостей приготовляютъ великолѣпныя помѣщенія. Весенніе маневры, говорятъ, будутъ очень блистательны; кроме гвардейскаго корпуса, будетъ также участвовать въ сихъ маневрахъ многочисленная конница изъ разныхъ корпусовъ.

— Турецкій Посланникъ *Кіамиль-Паша*, 4-го ч. с. м. сюда прибылъ. Нашъ прекрасный полъ тѣмъ любопытнѣе видитъ его, что онъ имѣетъ съ собою свой гаремъ. (G. C.)

13-го Мая.

Вчера между 5 и 6 часомъ вечера прибыли первые ожидаемые здѣсь высокіе гости Ихъ Вел. Король и Королева Ганноверскіе со свитою и остановились въ дворцѣ въ улицѣ Вильгельма. Одва компаніи 2-го гвардейскаго полка съ штандартомъ и музыкаю поставлена предъ дворцомъ, въ видѣ почетной стражи, около коѣго собралось множество зрителей. Сдѣлавъ честь, почетная стража возвратилась.

— 16-го ч. ожидаютъ Ихъ Кор. Высоч. Великаго Герцога *Мекленбург-Стрелицкаго* съ супругою, 17 ч. Ихъ Кор. Выс. Великаго Герцога *Мекленбург-Шверинскаго* съ супругою а также Герцога и Герцогини *Ангальт-Дессаускихъ*. (A.P.S.Z.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 5-го Мая.

Изъ достовернаго источника утверждаютъ, что Императоръ не будетъ въ этомъ году въ Теплицахъ, куда отправится Его Имп. Высоч. Эрцгерцогъ *Францъ*.

— На Черногорской границѣ едва не дошло до кровопролитныхъ происшествій, но при этомъ случаѣ не между Турками и Черногорцами но между сами послѣдними и Австрійцами. Споръ возникъ объ границѣ, однако появившаяся значительная Австрійская сила, снабженная сильною артиллеріею, покорила Черногорцевъ. Если только тамошній правитель дастъ ручательство, что его соотечественники останутся спокойными, то войско возвратится и дѣло будетъ миролюбиво кончено.

— Англійскій Генеральный Консулъ Князь *Васевичъ* выѣхалъ изъ Сетини въ Герцоговину и Боснію, гдѣ имѣетъ частныя сношенія съ Турецкимъ Намѣстникомъ. Въ Сетини онъ оставался по частнымъ своимъ дѣламъ, но говорятъ выѣхалъ не очень доволенъ Правителемъ.

— Изъ Корфу уведомляютъ, что тамъ находится комиссаръ Египетскаго Вице-Короля, имѣющій тѣсныя связи съ Албаніею. Утверждаютъ, что главная его цель набирать Албанцевъ въ Египетское войско, въ чемъ онъ весьма успѣваетъ. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 6-го Мая.

Во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Депутатовъ, когда наступила балотировка о цѣломъ проектѣ закона въ отношеніи редукии рентовъ собрали голо-совъ въ пользу проекта 251 противу него 145, а по сему онъ принятъ большинствомъ 105 голосовъ.

— За три дня здѣсь было такъ холодно, что должно было отапливать комнаты; сегодня 22 градуса теплоты а въ полночь было 16.

— Правительство объявило сегодня слѣдующія телеграф. депеши: 1) „*Байонна 4-го Мая*, 27 ч. пр. м. *Эспартеро* встрѣтился съ экспедиціею подъ начальствомъ Графа *Негри*, между Бургосомъ и Бривіеска и разбилъ ее на голову. 2,000 пѣхннхъ, между которыми 200 Офицеровъ, обозъ и вса Карлистская артиллерія, остались побѣдителямъ.“— 2) „*Нарбонна 4 Мая*. Двѣ Карлистскія компаніи, которыя были окружены войскомъ Барона *Мера* въ крѣпости *Ориста* близъ Вишъ, 30 ч. пр. м. сдались.

— *Sentinelle des Pyrenées* доносятъ слѣдующее: „Изъ достовернаго источника мы узнали, что изъ обихъ Гвипускоискихъ баталіоновъ, находящихся въ Менской долинѣ, болѣе 300 чел. возвратилось на родину, объявляя, что они не желаютъ служить за предѣлами своей области. Въ *Дуранго* хотѣли ихъ арестовать находящійся тамъ Карлистскій командиръ, но оставилъ это намѣреніе, неимѣя достаточной военной силы.— Въ слѣдствіе возмущенія произведеннаго *Мунагоррисомъ* въ *Наваррѣ* арестовали болѣе 60 особъ и отвели въ *Эстеллу*.— *Кабрера* взявъ *Каланду* отправился въ *Хринеу*, и это мѣсто, по приближеніи непріятеля, тамошній комендантъ объявилъ на военномъ положеніи а также наименовалъ юнту, которая должна заботиться о удержаніи жителей и укрѣпленіи города.— Слышно, что войско Королевы находящееся въ южной *Испаніи*, получило приказъ выступить въ нижнюю *Арагонію*,

мѣсяцу развинатъ się mogące. Dla znakomitych osób przyspasabiają okazę mieszkania; Wiosenne obróty wojska mają bydź także bardzo świetne; oprócz korpusu gwardyi, będzie miała udział w tych obrótach liczna konnica z różnych korpusów zgromadzona.

— Poseł turecki *Kiamil-Basza*, przybył tu dnia 4 b. m. Nasza pięć piękna, jest tém ciekawsza go widzieć, że prowadzi z sobą swój harem. (G. C.)

Dnia 13.

Wczora między godziną 5 a 6 po południu przybyli pierwsi oczekiwani do tutejszej stolicy Wysocy Goście, Ich Kr. Mości Król i Królowa Hannoverscy z orszakami i stanęli w pałacu na ulicy Wilhelma. Jedna kompania 2-go półku Gwardyi z chorągwią i muzyką, jako straż honorowa postawiona została przed pałacem, około którego mnóstwo zebrało się widzów. Po uczynieniu hon rów, straż napowrót odeszła.

— D. 16 oczekują przybycia Ich Kr. Wys. Wielkiego Xięcia i Wielkiej Xiężny Meklemburg-Strelitz, d. 17 Ich Kr. Wys. Wielkiego Xięcia i Wielkiej Xiężny Meklemburg-Szweryńskich, tudzież Xięcia i Xiężny Anhalt-Dessau.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 5-go Maja.

Zapewniają z wiarogodnego źródła, że Cesarz niebędzie tego roku w Cieplicach (Teplie), gdzie uda się J. C. W. Arcy-Xiąże Franciszek.

— Na granicy Czarnogórskiej ledwie nie przyszło do krwawych scen, ale tym razem nie między Turkami i Czarnogórcami, jak to dotąd bywało, ale między temi ostatniemi i Austryakami. Spór szedł o granicę, ale wystąpienie znacznej siły austryackiej, opatrzonej dostateczną artylerją, poskromiło Czarnogórców. Jak tylko Władyka tamtejszy zaręczył za spokojne zachowanie się swych ziemków, będzie cofnięte wojsko i rzecz załatwiona zostanie.

— Konsul Jeneralny Angielski Xiąże *Vasoevich* wyjechał z Centinje do Hercegowiny i Bośni, gdzie mie- wa częste stosunki z Tureckim Wielkorządcą. W Centinje bawił dla swych interesów prywatnych, ale mówią, że wyjechał stamtąd nie będąc zadowolony z Władyki.

— Z Korfu donoszą, że znajduje się tam komisarz Vi- ce-Króla Egiptu, utrzymujący ścisłe związki z Albanją. Zapewniają, że głównym celem jego czynności, jest werbować Albańczyków do wojska egipskiego, w czém mu dosyć pomyślnie się wiedzie. (G. C.)

F R A N C Y J A.

Paryż, dnia 6 Maja.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby deputowanych, gdy przyszło do głosowania na cały projekt o redukcji rentów, było za przyjęciem 251, przeciwnych projektowi 145; przyjęty więc został większością 105 głosów.

— Przed trzema dniami było tu tak zimno, że musiano opalać pokoje; dziś mamy 22 stopnie ciepła, a o północy było ich 16.

— Rząd ogłasza dzisiaj następujące depesze telegraficzne: — „1) *Z Bayonny, 4 Maja*. Dnia 27 b. m. spotkał się *Espartero* między *Burgos* i *Briviesca*, z wyprawą pod dowództwem *Hrabiego Negri* i pobit ją na głowę. 2,000 Jeńców, między którymi 200 oficerów, tabory i cała *Karolistowska* artyllarya, dostały się w ręce zwycięzcy.“— 2) „*Z Narbony, 4 Maja*. Dwie *Karolistowskie* kompanie, które były ściśnięte przez wojsko *Barona de Meer*, w warowni *Orista* niedaleko *Vich*, kapitulowały dnia 30 zeszłego miesiąca.“

— Czytamy w *Sentinelle des Pyrenées* co następuje: — „Dowiadujemy się z dobrego źródła, że z obu- dwóch batalionów *Guipuscoi*, stojących na dolinie *Mena*, więcej jak 30 ludzi powróciło do swych rodzinnych zagród, oświadczając, że nie chcą służyć za granicami kraju swego. W *Durango* chciał ich aresztować znajdujący się tam *Dowódzca Karolistowski*, ale dał im pokój niemając dostatecznej siły zbrojnej.— W skutku powstania zrobionego przez *Munagorrisa*, aresztowano w *Nawarze* przeszło 60 osób i do *Estella* odprowadzono.— *Cabrera* po zdobyciu *Calanda*, udał się do *Chrinenna*, które to miejsce za zbliżeniem się nieprzyjaciela, ogłosił tamtejszy Komendant za będące w stanie oblężenia, mianował oraz juntę mającą miec staranie o utrzymaniu mieszkańców i utwierdzeniu miasta.— Słychać, że wojsko Królowy znajdujące się w południowej *Hiszpanii*, dostało rozkaz wyruszyć do *Arragonii dolnej* dla przeszkodzenia dalszym postępom

чтобы воспрепятствовать дальнейшему движению Кабреры. Эспартеро намерен также отправить 10,000 чел. в Сарагоссу для подкрепления корпуса Генерала Санз-Миуэла, который будет действовать совокупно съ Генераломъ Ораа.

7-го Мая.

Палата Депутатовъ занимается теперь проектомъ закона о желѣзныхъ дорогахъ. — Temps говорить, что многие депутаты согласились на то, чтобы не подавать голосовъ на бюджетъ, разве тогда, когда законъ о redukcji официальной будетъ объявленъ. — Нѣкоторыя газеты уведомили, что Г. Моле подалъ въ отставку, но Король не хочетъ его уволить. Journal de Paris опровергаетъ все это известіе.

— Правительство будто получило сегодня телегр. депешу о прибытіи Инфанта Донъ-Франциска и его фамиліи въ Байонну.

— Изъ Алжира пишутъ, отъ 21 Апрѣля, что жители Константинской области нанесли сильное поражение отряду войскъ, высланному Абдель-Кадеромъ изъ Медин, подъ начальствомъ Эль-баркани-бея. Жители не хотѣли пропускать означеннаго отряда чрезъ свои владѣнія, что подало поводъ къ кровопролитной битвѣ, въ коей погибло отъ 200 до 300 челоуѣкъ отряда Абдель-Кадера. Эта неудача не оставила предводителя. Удвоенною дѣятельностію Бей старался вознаградить потерю и прямо пошелъ въ Бискару, гдѣ соединился съ непріизненными Ахмету поколѣвіями.

Тулонъ, 2-го Мая.

Линійный корабль Jena, на которомъ находится Адмиралъ Лаландъ, получилъ повелѣніе быть въ готовности къ отплытію. Назначеніе его неизвѣстно; одни говорятъ, что онъ поплыветъ къ Испанскимъ берегамъ, другіе, что Адмиралъ Лаландъ приметъ начальство морской силы въ Левантъ, ибо состояніе здоровья Адмирала Галлуа, заставляетъ его возвратиться. (G. C.)

А н г л и я.

Лондонъ, 5-го Мая.

Вдовствующая Королева опасно больна. — Въ значительнѣйшихъ городахъ Англій дѣлаются приготовления для торжественнаго коронаціи. Датскій Король назначилъ Посланникомъ Герцога Гольштейн-Глюксбургскаго. Шведскимъ Посланникомъ назначенъ Графъ Левенгейнъ, а Сардинскимъ, Маркизь Бриньоль-Сале.

— Королева принимала вчера Князя Эстергази въ аудіенціи, во время которой представилась Ея Величеству дочь Князя, Графиня Хорынская.

— Всѣ знатные Португальскіе изгнанники, пользуясь дарованнымъ всепрощеніемъ, выѣхали изъ Лондона въ свое отечество, а въ томъ числѣ Герцогъ Терсейра и Маркизь Сальданеа.

— За исключеніемъ членовъ Королевской фамиліи и Европейскихъ Государей, только 25 особъ имѣютъ орденъ Подвязки. Всѣ сіи лица имѣютъ среднимъ числомъ по 72 года отъ роду. По лѣтамъ они слѣдуютъ въ наступающемъ порядкѣ: Гр. Лондъль 81 годъ отъ роду, Гр. Вестморлендъ 79 лѣтъ, Маркизь Камденъ 79 л., Маркизь Веллеслей 78 л., Герцогъ Грэфтонъ 78 л., Гр. Грей 74 г., Герцогъ Норфольскій 73 г., Герцогъ Bedfordскій 72 г., Герцогъ Dorsetъ 71 г., Герцогъ Гамильтонъ 71 г., Маркизь Англезия 70 л., Герц. Веллингтонъ 69 л., Гр. Карлиль 65 л., Герц. Лидъ 63 г., Герц. Сомерсетъ 63 г., Герцогъ Букингамскій 62 г., Маркизь Гиртфордъ 61 г., Герц. Рутлендскій 60 л., Марк. Ландсдаунъ 58 л., Герц. Ньюкастльскій 53 г., Герц. Нордтумберлендскій 53 г., Герц. Дорсетширскій 48 л., Герц. Ризмондъ 47 л., Марк. Эксетеръ 43 г., и Герц. Буклейгъ 32 года отъ роду. (O.G.C.P.)

Д а н и я.

Копенгагенъ, 1-го Мая.

Слышно, что мнимый Наслѣдникъ престола Е. Кор. Выс. Христіанъ Фридрихъ, въ нынѣшнее лѣто предприметъ путешествіе за границу именно въ Берлинъ и Вѣну. Неизвѣстно, будетъ ли сопутствовать ему сынъ его, Принцъ Фридрихъ Карлъ Христіанъ состоящій теперь командиромъ Финскаго пѣхотнаго полка въ Фридрици. (A.P.S.Z.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 24-го Апрѣля.

Во всѣхъ здѣшнихъ журналахъ пишутъ объ отъѣздѣ Инфанта Дона Франциска де Паула. Нѣкоторые полагаютъ, что отъѣздъ его, есть изгнаніе; другіе обвиняютъ Министровъ, что они, безъ предварительнаго на то согласія Кортесовъ, дозволили ему

Cabrery. Espartero ma także postać 10,000 ludzi do Saragossy, dla wzmocnienia korpusu Jenerała San Miguel, który będzie działał wspólnie z Jenerałem Oraa.

Д н и а 7-го.

Izba deputowanych zajmuje się teraz projektem do prawa o kolejach żelaznych. — Temps powiada, że wielu deputowanych zgodziło się na to, ażeby niegłosować na budżet, jak dopiero wtenczas, gdy prawo o redukcji rentów będzie urzędowie w Monitorze ogłoszone. — Niektóre gazety doniosły, że P. Molé podał się do dymisji, której Król udzielić nie chce, ale Jour. de Paris zaprzecza całej tej wiadomości, jak najwyraźniej.

— Rząd miał dziś otrzymać depeszę telegraficzną, o przybyciu Infanta Don Francisco i rodziny tegoż, do Bayonny.

— Donoszą z Algieru pod dniem 21 Kwietnia, że wyprawa, wysłana przez Abd-el-Kadera, pod dowództwem El-Barcani Beja z Medei, przeznaczona przeciw Achmet-Bejowi, poniosła od tegoż zupełną klęskę. Mieszkańcy arabscy prowincyi Konstantyńskiej nie chcieli jej dozwolnić przejścia; z tej przyczyny mordczyca zasła walka, w której od 200 do 300 ludzi z wojska Abd-el-Kadera zginęło. Jednak to niepowodzenie nie wstrzymało dalszego pochodu wyprawy. Bej podwójną czynnością chciał wynagrodzić poniesioną klęskę i udał się prosto do Biskary, połączywszy się z oddziałami nieprzyjacielskich Achmetowi pokoleń.

Tulon, 2 Maja.

Okręt liniowy Jena, na pokładzie którego znajduje się Admirał Lalande, otrzymał rozkaz, aby był gotowy do wypłynięcia. Niewiadome jest jego przeznaczenie: jedni mówią, że popłynie do brzegów Hiszpanii, inni, że Admirał Lalande obejmie dowództwo na stanowisku morskiem w Lewancie, ponieważ stan zdrowia Admirala Gallois, powrotu jego wymaga. (G. C.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 5-go Maja.

Królowa wdowa mocno zastabia. — We wszystkich większych miastach Anglii robią nadzwyczajne przygotowania do uroczystego obchodu koronacyi Królowej. Xiążę Holsztyńsko-Glückburgski mianowany jest wielkim Posłem Króla Duńskiego, Hrabia Löwenheim, Szwedzkiego, a Marg. Brignole-Sale, Sardyńskiego.

— Królowa udzieliła wczoraj posłuchanie Xięciu Esterhazy, podczas którego przedstawiono Najjaśniejszej Pani córkę tego Xięcia Hr. Choryńską.

— Korzystając z udzielonej amnestyi, odjechali z Londynu do Portugalii, wszyscy znakomitsi wychodźcy, a między temi Xiążę Terceira i Marg. Saldanha.

— Prócz członków Królewskiej rodziny i panujących w Europie, tylko 25 osob ma order Podwiązki. Wszystkie te osoby mają w przecięciu po lat 72. Co do wieku idą tym porządkiem: Hrabia Lonsdale lat 81, Hrabia Westmoreland 79, Marg. Camden 79, Marg. Wellesley 78, Xiążę Grafton 78, Hrabia Grej 74, Xiążę Norfolk 73, Xiążę Bedford 72, Xiążę Dorset 71, Xiążę Hamilton 71, Marg. Anglesea 70; Xiążę Wellington 68, Hrabia Carlisle 65, Xiążę Leeds 63, Xiążę Somerset 63, Xiążę Buckingham 62, Margr. Hertford 61, Xiążę Rutland 60, Marg. Lansdowne 58, Xiążę Newcastle 53, Xiążę Northumberland 55, Xiążę Dorsetshire 48, Xiążę Richmond 47, Marg. Exeter 43, i Xiążę Buccleugh 32 lat. (G.R.K.P.)

D A N I A.

Kopenhaga, 1 Maja.

Słychać, że domniemany następcą tronu J. Kr. Wys. Xiążę Christian Fryderyk, tego lata przedsięwzemie podróż za granicę, mianowicie do Berlina i Wiednia. Azali mu będzie towarzyszył w tej podróży syn jego Xiążę Fryderyk Karol Christian, który jest teraz dowódcą Fünskiego półku piechoty w Fryderycyi, zdaje się jeszcze nic nie ma pewnego. (A.P.S.Z.)

H I S Z P A N I A.

Madryt, 24 Kwietnia.

Wszystkie tutejsze Dzienniki zajmują się odjazdem Infanta Don Francisco de Paula do Francyi. Jedne uważają podróż jego za wygnanie, inne zaś zarzucają Ministrom, że bez zapytania się Korteżow dozwolili wyjeżdżać Xięciu z kraju. Eskorta miała odpro-

выбхать изъ государства. Конвой изъ Мадрита будетъ сопровождать его до Валладолида, откуда отпривитъ съ нимъ Ген. Квируга.

— Отрядъ Ген. Флинтера, подававшего прошеніе объ увольненіи, присоединенъ къ войскамъ, состоящимъ подъ начальствомъ Ген. Пардинаса. 12 ч. с. м. находился онъ въ Толедо, а въ слѣдующій день долженъ былъ выступить въ Сонсеку.

— Увѣряютъ, что, благодаря предусмотрительнымъ распоряженіемъ Ген. Флинтера, ртутныя копи въ Альмаденѣ ни въ чемъ не повреждены Карлистами.

(О. Г. Ц. П.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 24-го Апрѣля.

Королева подтвердила уже новый законъ о выборахъ, который и обнародованъ. По этому, Сенатъ состоятъ будетъ изъ 71 члена, между которыми 5 изъ заморскихъ владѣній и 7 съ острововъ; въ Палатѣ Депутатовъ, будетъ 142 члена, между которыми 14 изъ колоній, 12 съ острововъ. 6 го числа Мая, назначено принять народу присягу на уложеніе. Кардиналъ Патрїархъ и главныя Лиссабонскія власти, также принимаютъ присягу въ присутствіи Королевы, а гражданскія и военныя власти въ провинціи, въ присутствіи духовнаго начальника.

— По повелѣнію Королевы, здѣшній портъ открытъ для судовъ всѣхъ націй. Товары могутъ цѣлый годъ оставаться въ пакгаузахъ, безъ взноса пошлины. Съ чужеземныхъ издѣлій взимается одинаковая пошлина, безъ различія націй. (G. C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 22-го Апрѣля.

Слышно, что Султанъ хочетъ составить новый сводъ законовъ, чѣмъ будетъ заниматься совѣтъ главный и совѣтъ Министровъ, учрежденіемъ которыхъ Султанъ, водворилъ новую систему, состоящую изъ трехъ главныхъ начальствъ, именно: Императорская власть, законодательная власть и власть исполнительная. Главный совѣтъ, въ которомъ председательствуетъ Хосревъ-Паша, состоитъ изъ 12 или 14 членовъ и будетъ разсматривать законодательные предметы и имѣющіе связь съ правами престола, также составляемые и предлагаемые Министрами проекты. Совѣтъ Министровъ будетъ исполнительною властію подъ председательствомъ Рауфъ-Паши. Такимъ образомъ законы, выходящіе изъ совѣта Министровъ, должны поступить въ главный совѣтъ прежде, нежели представлены будутъ Султану. Эта новая система управленія, неоспоримо лучше бывшей до сихъ поръ и общааетъ много добраго.

— Ахметъ Фети Паша собирается въ путь въ Лондонъ, куда отплыветъ съ первымъ Французскимъ пароходомъ, какъ чрезвычайный Посланникъ. Слухи объ отложеніи выезда Решида Паши въ Парижъ, все болѣе оправдываются. Слышно, что Решидъ останется управляющимъ Министерствомъ иностранныхъ дѣлъ.

— Замѣчено, что съ нѣкотораго времени не столь рачительно производится вооруженіа Порты и посылка войскъ въ Курдистанъ. Изъ сего можно заключать, что мало по малу исчезаетъ опасеніе на счетъ военныхъ плановъ Ибрагимъ-Паши. Впрочемъ Правительство приготовилось на всякой нечаянный случай, такъ, что не трогая войска собраннаго подъ командою Гафисъ-Паши въ Курдистанъ, могло бы въ продолженіи нѣсколькихъ дней, поставить значительную силу. Вооруженіе флота не прекращается; на этой недѣль отплыло уже нѣсколько кораблей а другіе немедленно послѣдуютъ за ними. Изъ кораблей стоявшихъ въ Босфорѣ, отправлено уже нѣсколько, но неизвѣстно куда.

— 9-го числа с. м. прибылъ сюда курьеръ изъ Тегерана, доставившій очень важныя извѣстія, совершенно противурѣчущія тѣмъ, какія сообщили недавно оттуда Англійскія газеты. Видно теперь, что все усилія Шаха въ занятіи Герата вовсе не были удачны и онъ принужденъ былъ прекратить дальнѣйшія дѣйствія, чтобы произвести новый наборъ и приготовить свѣжіе припасы, что едва съ большою трудностію можно привести въ исполненіе, ибо страна чрезвычайно истощена прошлогодними налогами. Англійскій Посланникъ Г. Макъ-Неиль, отправился въ Тегеранъ, чтобы обратить вниманіе Шаха на затруднительное положеніе въ какомъ онъ находится и отклонить его отъ опаснаго и бесполезнаго предпріятія. Въ Тегеранѣ опасались бунта въ такомъ случаѣ, еслибъ Шахъ не возвратился побѣдителемъ. (G. C.)

ВИДНА. Типограф. А. Марциновскаго. Початать дозволяется. Май 15 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. Лессъ Бороскій.

владѣцъ Infanta z Мадриду do Valladolid, a od tego miasta aż do granic Starej Kastylii miał mu towarzyzyć Jenerał Quiroga.

— Po przyjęciu prośby o uwolnienie Jenerała Flinter, połączono jego oddział z wojskiem, zostającym pod dowództwem Jenerała Pardinasa. Tenże był 12 b. m. w Toledo i miał w dniu następnym wyruszyć do Sonseca.

— Zapewniają, że, dzięki staraniom Jenerała Flinter, kopalnie w Almaden nie zostały uszkodzone przez Karlistow. (G. R. K. P.)

PORTUGALIA.

Lisbona, d. 24 Kwietnia.

Królowa potwierdziła już nowe prawo o wyborach, które ogłoszone zostało. Według niego senat składać się będzie z 71 członków, między którymi 5 z osad zamorskich, a 7 z wysp; Izba deputowanych będzie liczyła 142 członków, między którymi 14 z osad, 12 z wysp. Dzień 6 Maja wyznaczono na zaprzysiężenie ustawy przez naród. Kardynał Patryarcha i główne władze Lisbońskie, wykonają też przysięgę w obec Królowy, władze cywilne i wojskowe na prowincyi, przed naczelnikiem duchownym.

— Port naszego miasta został, z rozkazu Królowej, otworzony dla wszystkich narodów, towary mogą rok cały leżeć w składach bez opłaty cła, a wyroby zagraniczne, sprowadzane na użytek krajowy, opłacają równe cło, bez różnicy flagi. (G. C.)

ТУРЦЯ.

Konstantynopol, d. 22 Kwietnia.

Слышавъ, że Султанъ chce zaprowadzić nową księgę praw. Tą ważną czynnością zajmie się rada główna i rada ministrów, które Султанъ urządziwszy, wprowadził przeto nowy zupełnie system, składający się z trzech władz naczelných, a temi są: Władza Cesarska, władza prawodawcza i władza wykonawcza. Rada główna, której Chosrew-Basza przewodniczy, składa się z 12 do 14 członków i będzie roztrząsała przedmioty prawodawcze mające styczność z prawami tronu, tudzież projekta przez Ministrów robione i przedstawiane. Rada Ministrów będzie władzą wykonawczą, pod przewodnictwem Rauf-Baszy. Tym sposobem prawa organiczne, wychodzące z rady Ministrów, muszą przechodzić pierwiej przez radę główną, nim Султанowi przedstawione zostaną. Ten nowy system zarządu jest bez porównania lepszy od dotychczasowego, i wiele dobrego obiecuje.

— Achmet Fethy Basza, wybiera się w drogę do Londynu, gdzie popłynie na pierwszym odchodzącym statku parowym francuzkim, jako poseł nadzwyczajny. Pogłoski o odwrocie wyjazdu Reszyda-Baszy do Paryża, nabierają coraz więcej wiary. Слышавъ, że Reszyd zostanie na czele ministerstwa interessów zagranicznych.

— Uważano, że od niejakiego czasu, zwolniały uzbrojenia Порты i wysyłanie wojska do Kurdystanu. Możliwość tego wnosić, że znika powoli obawa względem wojennych planów Ibrahima Baszy. Jednakże jest Rząd przygotowany na wszelki niespodziewany wypadek, tak dalece, iż nie ruszając wojska, zebranego pod dowództwem Hafis-Baszy w Kurdystanie, mógłby w dni kilka z znaczną wystąpić potęgą. Uzbrajania floty nie ustają; w tym tygodniu wypłynęło już kilka okrętów, a inne lada dzień udadzą się za niemi. Z okrętów, które stały na Bosforze, wysłano już kilka, ale niewiadomo dokąd.

— Dnia 9 b. m. nadbiegł tu tatar z Teheranu, który przywiózł bardzo ważne wiadomości, które są w zupełnej sprzeczności z temi, jakie niedawno z tamtych stron angielskie gazety ogłosiły. Pokazuje się teraz, że wszelkie usiłowania Szacha, ażeby Herat dostać w posiadanie, nie udały się wcale, sam zaś był zmuszony zawiesić dalsze działania dla przedsięwzięcia nowego zaciągu i zaopatrzenia się w świeże zapasy, co z trudnością tylko mógłoby przyjść do skutku, ponieważ kraj nadzwyczajnie jest zesztorocznie wymaganiami wycieńczony. Poseł angielski, Pan Mac Niell, pojedechał do Teheranu, aby zwrócić uwagę Szacha na przykre położenie, w jakim się znajduje, i odwieść go od przedsięwzięcia niebezpiecznego i bezkorzystnego. W Teheranie obawiano się rokosz w razie, gdyby Szach, jako zwycięzca, nie wrócił. (G. C.)